

**POSETA DR SANJE PETKOVSKJE FAKULTETU ZA HUMANISTIKU UNIVERZITETA NIKOLA
KOPERNIK U TORUNJU (POLJSKA) OD 4. DO 15 MARTA 2024. GODINE**

Naučna saradnica Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja dr Sanja Petkovska boravila od 4. do 15 marta 2024. godine na Fakultetu za humanistiku Univerziteta Nikola Kopernik (UMK) u Torunju (Poljska). Na poziv Centra za izuzetnost ovog fakulteta i njegovog rukovodioca, profesora dr. Adama Kole, dr Petkovska je provela dve nedelje upoznajući se sa radom ove institucije i realizujući nastavne i naučne aktivnosti u sklopu Odeljenja za balkanistiku.

Povod za ovaj poziv za akademsku posetu je objavljivanje međunarodnog zbornika Decolonial Politics in European Peripheries: Redefining Progressiveness, Coloniality and Transition Efforts krajem 2023. godine za Routledge. Dr Francesco Trupia, jedan od autora uključenih u zbornik i saradnik na ovom fakultetu, organizovao je ovaj događaj uz pomoć svojih kolega i UMK. Pored dr Petkovske kao urednice i jedne od autorke poglavlja, na promociji su govorili i dr Łukasz Moll, saradnik na Institutu za sociologiju Univerziteta u Vroclavu i dr Naum Trajanovski, profesor na Univerzitetu u Varšavi. Promocija je održana u petak 15. marta u hibridnom formatu, tako da su se pored prisutnih istraživača, profesora i studenata događaju mogli priključiti virtuelno. Diskusija koja je pratila izlaganja urednice zbornika i autora bila je izuzetno živa i u njoj je učešće uzeo veći deo učesnika prisutnih uživo, ali i dobar deo učesnika koji su se priključili virtuelno. Tema koja je posebno okupirala pažnju učesnika jeste međunarodno povezivanje aktera u senci zbivanja važnih za naučnu produkciju i osnaženje njihovih kapaciteta da deluju na međunarodnom nivou.

Osim toga, dr Petkovska iskoristila je ovu posetu kako bi prikupila podatke za istraživanje o refleksivnom konstitucionalizmu u postsocijalističkom kontekstu, sa naglaskom na rešavanju pitanja manjina i socio-kulturno različitih slojeva društva. Specifičnosti postsocijalističkog konstitucionalizma značajno je pitanje naročito sa strane normativne socijalizacije i participacije građana u društvenom upravljanju i odlučivanju. Tokom boravka u Torunju dr Petkovska uspostavila je kontakte sa istraživačima koji se bave sličnim temama i sa kojima će sarađivati na pripremi članka na ovu temu na osnovu prezentacije iz maja 2022. godine održane na

konferenciji Socialist Constitutionalism and Diversity Management since the 1970s na Univerzitetu u Hajdelbergu (Nemačka) za objavljivanje u naučnom časopisu.

Pored promocije međunarodnog naučnog zbornika, dr. Petkovska održala je i dva seminara za studente balkanistike u saradnji sa profesorkom Agatom Domachowska. Posebno je interesantno da studenti ovog smera uče dva jezika sa Balkana, u datom slučaju albanski i srpski. Sa studentima su analizirane teme od značaja za razumevanje situacije u Srbiji i teme kojima se dr Petkovska bavi, naročito tema građanskog obrazovanja u postkonfliktnom kontekstu. Pored izuzetno pohvalnih napora u izučavanju balkanskih jezika i društava, snažan utisak tokom ove posete ostavila je solidarnost i kooperativnost poljskih kolega, ali i organizovanost i zavidni kapaciteti kojima raspolaže Univerzitet Nikola Kopernik. Kao zaključak posete, otvorena su pitanja formi saradnje za budućnost i mehanizama stimulanja veće dinamike razmene između srpskog i poljskog visokoobrazovnog i naučnog sistema.